

FÖRVAR

DEN NYE GENERATION OG "DEN DER INDVANDRERTING"

Et antropologisk, generationelt perspektiv på
tredjengenerations-minoritetsracialiserede un-
ges tilblivelser i udskolingen

Ph.d.-afhandling af Steffen Bering Kristensen

AARHUS
UNIVERSITET

DEN NYE GENERATION OG "DEN DER INDVANDRERTING"

Et antropologisk, generationelt perspektiv på tredjegerations-minoritetsracialiserede unges tilblivelser i udskolingen

Opsummering af hovedpointer fra ph.d.-afhandlingen af Steffen Bering Kristensen, Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse. Med afsæt i et længerevarende feltarbejde i udskolingen på to skoler i Storkøbenhavn undersøger afhandlingen "den nye generation" af tredjegerations-minoritetsracialiserede unge betingelser for tilblivelse i en skole-, uddannelse-, og samfundssammenhæng. Afhandlingen beskriver den nye generations kompleksitet og hvordan deres forældres egne skoleerfaringer får betydning for hvordan de navigerer strategisk i skolen.

"Andengenerationsindvandreres" skoleerfaringer får betydning for den nye generations strategiske navigation i skolen – men på vidt forskellige måder

Som generation adskiller den nye generation sig fra tidligere generationer ved, at minimum én forælder har erfaringer fra en dansk skole- og uddannelsessammenhæng. Studiet viser, hvordan forældrenes skoleerfaringer rent faktisk giver nye betingelser for deltagelse i skolen i den måde de unge af den nye generation trækker på forældrenes egne skoleerfaringer for at klare sig bedre i skolen, men hvordan flere unge af den nye generation stadig havner i udsatte skolepositioner på grund af forskellige dynamikker i skolen.

Farveblindheden i skolen bliver til generationsblindhed og akavede situationer i skolen

Som andre studier påpeger, bliver det i studiet om den nye generation tydeligt, at "farveblindheden", der hersker i skolen, uanset lærernes velmente intentioner, risikerer at blive til en ignorering af forskelle i gruppen af minoritetsracialiserede elever. Studiet viser, hvordan den nye generations "nye" betingelser for deltagelse i skolen – altså hvordan de faktisk har en

tilknytning til det danske samfund over generationer – ikke genkendes, hvilket ofte resulterer i akavede situationer. Imens hovedparten af de unge af den nye generation giver udtryk for at forstå de samfundsdiskurser misforståelserne udspringer af og, vejledt af deres forældre, dygtigt navigerer i lærerrelationerne, resulterer bl.a. disse misforståelser for en gruppe unge af den nye generation yderligt anstrengte forhold til lærerne, som netop en selvforstærkende gentagelse af deres forældres egne nederlag i skolen.

Til gengæld er forskelle i migrationsgenerationer tydelige for de minoritets-racialiserede elever selv – hvilket risikerer at manifestere sig i nye hierarkier

I fællesskaberne i skolen, er der en anderledes indgående indsigt i de andre elevers migranthebaggrund. Alt imens flere af de unge af den nye generation af deres forældre rådes til at undgå disse elevfællesskaber for at undgå de potentielle konsekvenser, de har erfaret, det kan have, for vurderingen af deres faglighed, er der i disse elevfællesskaber en tendens til at det selvsamme stigma bliver forskudt mod nyere generationer af etniske minoriteter i skolen, der netop baserer sig på den hjemmehørighed den nye generation har akkumuleret over generationer i Danmark.

Flere unge af den nye generation undviger uddannelsesvejlederes vejledning mod ungdomsuddannelserne

På de to skoler, hvor feltarbejdet er udført, udtrykker flere af de unge af den nye generation en skepsis mod den måde de vejledes i uddannelsessystemet. Det er deres opfattelse, at hovedparten af de minoritetsracialiserede elever orienteres mod erhvervsrettede ungdomsuddannelser, der – i øvrigt på tværs af etnicitet – blandt de unge, i modsætning til gymnasiet, menes at "lukke" for fremtidige muligheder. Stik imod vejledningen søger de mod de uddannelser, der i de unges perspektiv åbner flere muligheder. Særligt for de unge af den nye generation, trækker de netop på fortællinger fra deres forældre om hårde år i folkeskolen, afløst af mere positive blikke fra undervisere og nye muligheder på ungdomsuddannelserne.

Den nye generation er hyperkompleks, men mødes ofte med homogeniserende negative forventninger

Studiet viser – i modsætning til flere statistiske optegnelser, der bl.a. har ført til politiske diskussioner om hvorvidt "integrationen er gået i stå" – på den store kompleksitet i den nye generation. I tillæg til kompleksiteten af betydningen af migranthistorier, forældrekonstellationer osv., understreger studiet samtidig betydningerne af dynamikkerne i skolen, hvor der er meget mere på spil end migrationsgenerationen selv, såsom relationer til andre unge og forventninger fra lærerne. Studiet peger på tre forskellige strategiske navigationer de unge af den nye generation foretager sig i skolen, der bl.a. viser de komplekse måder en stor gruppe undviger de negative forventninger de risikerer at møde – bl.a. informeret af deres forældres egne erfaringer..

Fakta om undersøgelsesområdet

- Det første studie af sin art i Danmark (kvalitativt), der undersøger tredje generations minoritetsracialiserede unges strategiske navigation i skolen

Om empirien:

- Feltarbejde på tværs af fem 8. klasser på to skoler i Storkøbenhavn
- I områderne hvor skolerne er placeret, har etniske minoritetsfamilier bosat sig i generationer

Undersøgelsens empiriske grundlag

Afhandlingen baserer sig på et 10 måneder langt feltarbejde fra august 2018 til maj 2019 på tværs af fem 8. klasser på to folkeskoler i Storkøbenhavn. Skolerne er placeret i områder, hvor der over generationer har bosat sig familier med etnisk minoritetsbaggrund. I studiet indgår 29 unge af den nye generation, som overvejende følges i skolen, men også i deres fritidsliv. De, flere af deres forældre, lærere, uddannelsesvejledere og personer i deres fritidsliv er blevet interviewet i forbindelse med projektet.

Om Steffen Bering Kristensen

Steffen Bering Kristensen er antropolog. Han har skrevet sin ph.d.-afhandling ved Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse. Hans forskningsmæssige fokus er på minoriteter, racialisering, generationsbegrebet og skoler. Dette projekt er et delprojekt af projektet "Sko-lestrategier i et generationelt perspektiv", ledet af lektor Laura Gilliam.

Kontakt

Steffen Bering Kristensen

Mail: sbk@edu.au.dk

Tlf.: 24844639 (privat)